

*Dům dětí a mládeže v Třesti ve spolupráci se Spolkem Kamarád
a za podpory základní školy vydává časopis*

ŘÍJEN 2024

KAMARÁD

*Měsíčník zábavy, rad, poučení,
informací, soutěží a mnoha
dalších zajímavostí*

Kontakt: telefonní číslo: 567 224 986
telefonní číslo: 734 224 694
e-mail: ddm2@zs-trest.cz
webové stránky: www.ddm-trest.cz

Ahoj kamarádi,

s nástupem měsíce října přichází i nové akce, které jsme pro vás připravili. Z naší programové nabídky si jistě vybere každý z vás. Stačí, když budete sledovat naše webové stránky nebo vyvěšené plakátky.

V letošním školním roce bych vám, s naším časopisem KAMARÁD, chtěla přiblížit téma: **STAROČESKÝ ROK aneb KDYSI A DNES** 😊. Zůstaňte s námi, získávejte nové informace a učte se novým věcem 😊!!!

Doufám, že si zde každý najde to, co ho bude zajímat.

Přejeme vám z domečku úspěšný následující školní rok, plný úsměvných dní a nejen to, budeme se na vás těšit při akcích, které pro vás každý měsíc připravujeme.

Rend'a a Mirča

AKCE A SOUTĚŽE DDM

ŘÍJEN 2024

Datum	Akce
měsíční soutěž 	SBĚR KAŠTANŮ A ŽALUDŮ - zapoj se do soutěže o „nejlepšího sběrače“ podzimních plodů - nasbírané kaštiny či žaludy můžeš nosit do DDM každý den od 1. 10. – 31.10.2024 PO – PÁ od 14.00-16.00 hodin <i>* stará budova DDM – vchod mezi kontejnery</i>
měsíční výtvarná soutěž „BAREVNÝ PODZIM“ 	„BAREVNÝ PODZIM“ - výtvarná, literární či fotografická soutěž pro všechny kamarády - žáci nebo jednotlivé kolektivy mohou odevzdat své kreativní práce do pátku 25.10.2024 - výtvarné práce ozdobí prostory našeho domečku <i>* kancelář DDM</i>
ST 02. 10. 	TEMATICKÁ A KOMUNITNÍ SETKÁVÁNÍ V SVČ SETKÁNÍ S LOUTKAŘI - zajímavé setkání s třešťskými loutkaři + beseda o jejich volnočasových aktivitách - sejdem se v KD Třešť v 16.00 hodin - přihlásit se můžete v kanceláři DDM <i>* Kulturní dům v Třešti</i>
ST 09. 10. 	PAMĚŤOVÁ HRA – „PEXESO“ - pro žáky 1. ročníků – v rámci ŠD - začínáme ve 13.00 hodin <i>* kmenové třídy ŠD</i> <i>* finále - klubovna 1, DDM Barviřská 30</i>
SO 12. 10. 	DRAKIÁDA - akce pro rodiče s dětmi - soutěž o nejhezčího a nejlépe létajícího (vyrobeného i kupovaného) draka - začínáme ve 14.30 hodin na kopci u Bačkory V závěru akce ohýnek a opékání špekáčků 😊😊😊. <i>Špekáček pro každého jednotlivce s drakem zdarma!!!</i> <i>Ostatní možnost zakoupení!!</i>
 ST 16. 10.	TEMATICKÁ A KOMUNITNÍ SETKÁVÁNÍ V SVČ BAREVNÝ PODZIM – kreativní dílnička s Romanou - výtvarné odpoledne pro děti a dospělé - začínáme v 15.00 hod. v klubovně 1 - přihlásit se můžete v kanceláři DDM <i>* klubovna 1, DDM Barviřská 30</i>
 ST 23. 10.	ZÁBAVNÍ PARK ROBINSON S FIT PROGRAMEM - akce pro děti v zábavním parku Robinson v Jihlavě - nahlásit se a zaplatit poplatek 80,- Kč můžete do úterý 22.10. 2024 v kanceláři DDM (Pozor – počet míst je omezen) - bližší informace získáte ve vývěsných skříňkách nebo na webových stránkách DDM <i>* Zábavní park ROBINSON v Jihlavě</i>

HODNOTÍME:

V letošním školním roce jsme opět úspěšně zvládli registraci a přihlášení do zájmových kroužků. A kromě toho, pokud jste se zdárně přihlásili, je také nutné zápisné na kroužek uhradit a to, v co nejkratším možném termínu 😊. Pokud si to někteří z vás rozmysleli, zatím nemají zapláceno a chtějí z kroužku odhlásit, **měli by nás na tuto skutečnost upozornit, aby zbytečně nezabírali místo ostatním, kteří mají o kroužek zájem a nemohou se přihlásit z důvodu jeho naplnění.**

Všichni moc dobře víte, že zápisné za zájmový kroužek **NEVRACÍME!!!** Máte tedy možnost vybrat si z naší nabídky jiný zájmový útvar a pokud je jeho kapacita již vyčerpaná, zkuste nám zavolat do kanceláře DDM, vždy se s tím dá něco udělat 😊.

První akcí tohoto měsíce, byla **VĚDOMÁ JÓGA V. s paní Markétou**, tentokrát na téma „**Babí léto v józe**“. Akce proběhla **v pátek, 13. září**, v sále pohybové výchovy za účasti 13 cvičenek. S paní Markétou jsme se zaměřili na oblasti žaludku, sleziny a slinivky, kde je třeba velká podpora pro průchodnost životní energie. Lekce byla zahájena napojením na srdce, což je orgán, kterým vnímáme vše okolo nás. V průběhu cvičení nás lektorka seznámila s nejúčinnějšími cviky a vybrala ásány, které tuto dráhu podporují, a tak jsme měli příležitost načerpat z přírody co nejvíce síly před zimou. Závěr setkání patřil relaxačnímu cvičení.

V sobotu 14. září jsme byli připraveni na akci „**JEDNOROŽNĚNÍ**“, která se měla uskutečnit na náměstí T. G. Masaryka, ale z důvodu nepřízně počasí a silných srážek, byla tato akce **zrušena a přesunuta na další rok 2025.**

Následovala sportovní akce pro prvňáčky pod názvem „**ZÁBAVNÉ ODPODLEDNE**“. Ve **středu 18. září** jsme se ve spolupráci se školní družinou v ZŠ Barvířská sešli v sále pohybové výchovy DDM a žáci si zkusili zdolat připravenou překážkovou dráhu, samozřejmě na čas 😊. A kdo byl nejrychlejší?

KATEGORIE DÍVEK:

- 1. místo Eleonora MAKELOVÁ, 1.A
- 2. místo Rozálie BOUDNÍKOVÁ, 1.C
- 3. místo Evelína KNÍŽOVÁ, 1.A

KATEGORIE CHLAPCŮ:

- 1. místo Maxmilián BUDAŘ, 1.C
- 2. místo Lukáš ROHÁČEK, 1.B
- 3. místo Jan ŠEBESTA, 1.B

Všem zúčastněným děkujeme a vítězům blahopřejeme.

Zároveň děkujeme i p. vychovatelkám za skvělou spolupráci 😊.

Poslední akcí tohoto měsíce byla dílnička „ARTEFILETIKY“ s Ivanou, která se uskutečnila ve čtvrtek 26. září v rámci zájmového útvaru VÝTVARNÝ.

Artefiletika je metoda, podle které v rámci prožitku z výtvarného tvoření a vyjádření poznají lidé lépe sebe, ale i své pocity a kamarády. V úvodu se lektorka Ivana přivítala s přítomnými a nabídla každému, aby si vybral dvě „zázračné karty s obrázky“ dle svého zájmu a uvážení. Jednotlivě malým výtvarníkům sdělila, co daná karta znamená. Jednotlivci si tak měli uvědomit, co mají rádi, co je baví nebo co si přejí. Karty jim byly předlohou k výtvarnému tvoření. Základem byl obrys stromu, který si každý mohl dotvořit zvolenou výtvarnou technikou. V konečné fázi si každý svůj výkres doladil kamínky, scrabboakovým papírem či samolepkami.

V závěru setkání došlo k hodnocení jednotlivých výtvarných prací a lektorka přítomným vysvětlila, co nového mohou očekávat, na co se těšit Setkání s Ivanou bylo velice zajímavé a všichni získali novou zkušenost.

STAROČESKÝ ROK aneb KDYSI A DNES

ŘÍJEN - PROČ SE TAK MĚSÍC JMENUJE:

Tomuto barevnému měsíci dali jméno asi jeleni: vlastně jejich říje - namlouvání. Jeleni, daňci i srnci se ohlížejí po nevěstě. Lidem začínají taneční zábavy a plesy. Sklízí se brambory, řepa, víno.

Říjen prý ještě označuje každého, kdo „řve“ - tedy kdo je „řujný“. Čeština si pak z toho staročeského výrazu vyrobila časem slovo „bujný“.

STAROČESKÉ STÁTKY

POSVÍCENÍ

- patřilo k podzimu. Jeho datum se určovalo podle dne světce, jemuž byl zasvěcen místní kostel nebo kaple. Po dožínkách bylo posvícení další oslavou ukončení žní a sklizně. Posvícenské veselice se konaly jak na venkově, tak ve městech. Pekly se buchty, koláče, perníčky. Dobře se jedlo a pilo. A večer se staří i mladí sešli v místní hospodě na tancovače.

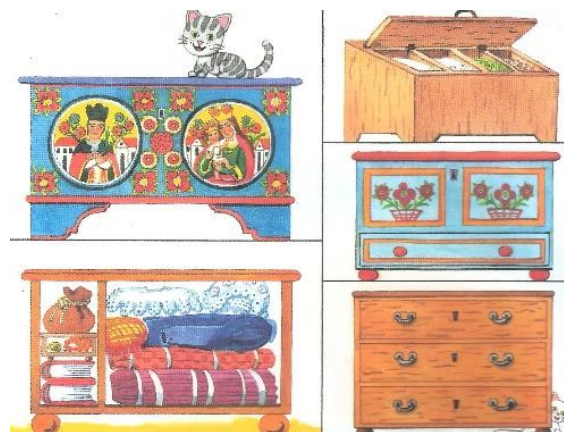
NA STAROČESKÉ CHALUPĚ

TRUHLY

- nejstarší a nejužívanější nábytkový kus.

Na vesnici se truhla užívala už od středověku. Sloužila k ukládání potravin, šatstva, prádla i plátna. Používala se k sezení, někdy i ke spaní. Prádlo muselo být v truhle pečlivě složeno. Sukně a

zástěry se stáčely do válečků a převazovaly se tak, aby se nezmačkaly. Nahoru se do truhly ukládaly škrobené věci. Do postranní přihrádky (říkalo se jí přítruhlík) se dávaly drobné rodinné cennosti a modlitební knížky.

Na truhlu navázal **PRÁDELNÍK**. Měl v přední stěně 3 - 4 zásuvky s držadly.

Z MALOVANÉ TRUHLY - STRÁŽNICKÝ KROJ

ŽENSKÝ KROJ

- bílá košilka zvaná „rukávce“, má baňaté rukávy - „báňě“. Manžety zdobí bílá našasená krajka. U krku je široký krajkový nabíraný - „krézl“. Brokátová vestička - „kordulka“ - má nejčastěji zelenou barvu, na hrudi zapnutou na knoflíčky. Bílá našasená plátěná sukně - „fěrtoch“ - sahá nad kolena, zástěra - „fěrtůšek“ nebo „fěrtoška“ - je brokátová s květinovým vzorem. Ženy nosí na hlavě turecký šátek uvázaný „na zaušnice“ konci nahoru. Ke kroji patří černé punčochy, vysoké boty zašněrované na „hakličky“, nebo kožené kolínky - „čižmy“.

MUŽSKÝ KROJ

- „danajská“ košile má krásné dlouhé a velmi široké rukávy s bohatou bílou výšivkou. Krátká zelená brokátová vestička „kordula“ je sepnutá jen u krku. Tmavě modré nohavice mají černé „šňůrování“, vytvořené našitím vlněné, hedvábné šňůrky nebo tkanice. Dlouhý „vybíjaný“ opasek ovinuje pas a boky. Malý klobouk „širáček“ zdobí kytička - „vonička“. Svobodní mládenci k ní přidávají bílá kohoutí pera - „kosárky“. Vysoké čižmy mají vpředu dlouhé barevné střapce.

JAK TO BEJVÁVALO A JAK TO JE

VIDEO

„Babi, pojd', pustíme si video. Přinesl jsem kazetu. Tatínek natočil, jak už umím sám, bez nafukovacích rukávků plavat.“

A opravdu. Babička z videozáznamu vidí, že Míša už dokáže sám, bez držení i bez rukávků, přeplavat bazén na šířku.

„Babi, prosím, pusť mi teď nějakou tvoji kazetu. Jaká jsi byla, když jsi byla malá? Když ti bylo šest roku, jako je teď mně?“ „To, Míšo, nepůjde. Už jsem ti přece povídala, že první televizory se u nás objevily, když mi bylo deset roků, v roce 1953. A videozáznamy si lidé v té době ještě také nenatáčeli. Nebyla ani videa, ani

videokamery. Jedině - a to bylo opravdu výjimečně, někdo občas něco natočil filmovou kamerou. Byla podobná kameře, s jakou se natáčely filmy, které se pak promítaly v kinech, ale byla menší. Záznam byl černobílý, zachycený na úzkém proužku filmu. Film byl navinutý na kotouč, na cívce. Cívka se musela nasadit do promítacího přístroje, promítačky. A to nebylo zrovna jednoduché. Film procházel promítačkou a převínoval se na další, druhou cívku. Promítal se na plátno, které bylo podobné jako v kině, ale malé. Když plátno nebylo, promítalo se na bílou zeď v místnosti. Někdy se stalo, že se filmová páska přetrhla. A než se promítačku podařilo zastavit, tak se kus přetrženého filmu z cívky odmotal a někdy i zamotal. Musel se znovu rozmotávat a slepovat..."

„Babi, to je lepší, že jsem se narodil až teď. Já si umím kazetu na videu přehrát sám!“

CO, PROČ, JAK, KDE, KDY, KDO

CO

JE TO HMYZ?

Existují milióny hmyzích druhů: motýli, brouci, včely, mravenci, kobylky... Hmyz nemá páteř složenou z obratlů. Tělo se skládá ze tří částí: hlavy, hrudi a zadečku. Na hlavě je pár tykadél. Hmyz má vždy šest nohou.

Žije všude kromě moře. Zástupci hmyzí říše mohou jíst téměř cokoli:

rostliny, živočichy, dokonce i umělou hmotu. Mnoho druhů hmyzu je škodlivých. Ohrožují úrodu a šíří nemoci. Mnoho druhů je zas užitečných: přenášejí pyl.

Hmyz dosahuje nejrůznějších velikostí. Některé druhy jsou pouhým okem sotva vidět, jiné jsou velké. Africký brouk „goliáš“ může vážit až 100 g a měřit 120 mm. Motýl „atlas“ má tak velká křídla, že by jimi zakryl celou stránku velikosti A4.

Hmyz nežije dlouho: většina je na světě jenom pár týdnů. Včelí královna až 7 let, jepice jen několik hodin.

PROČ MAJÍ TYGŘI PRUHY?

TYGR je největší z velkých koček a obvykle loví sám za soumraku. Když se plíží za kořistí – obvykle to je jelen, divocí kopytníci nebo prasata – umožňuje mu to pruhovaný kožich, který splývá s okolními rostlinami. Často napadá kořist odpočívající u napajedla.

JAK JE DALEKO MĚSÍC?

MĚSÍC je pro Zemi nejbližší nebeské těleso. Je vzdálen „jen“ 390 000 km. Slunce je 400x dál. Kdybychom jeli na Měsíc autem rychlostí 120 km/hodinu, trvala by nám cesta 135 dní. Cesta ke Slunci by zabrala přes 150 let. Vesmírné lodě vynesou

kosmonauty na Měsíc zhruba za 3 dny.

KDE JE NA ZEMI NEJTĚPLEJI A NEJSTUDENĚJI?

Nejteplejší oblasti jsou kolem rovníku, kam dopadají nejsilněji sluneční paprsky. V roce 1922 byla v Libyjské poušti (to je v severní Africe) zaznamenána teplota 58 °C ve stínu. Dalším, velmi teplým místem je údolí smrti v Kalifornii (USA). Tam byla v roce 1913 naměřena teplota 56,7 °C.

Mnohem nižší teploty jsou na jižním pólu než na severním. Nejchladnější místo na zemi je základna VOSTOK v Antarktidě poblíž jižního pólu. V červenci roku 1983 zde teplota klesla na - 89,2 °C.

KDY BYL POSTAVEN PRVNÍ

Mercedes-Benz
DAIMLER

AUTOMOBIL?

O sestrojení automobilu se lidé pokoušeli od chvíle, kdy byl vynalezen parní motor, ale zpočátku se jim to nedařilo. První skutečný motorový automobil od firmy Daimler a Benz se prodal v Německu kolem roku 1885. Jezdil na benzín jako dnešní auta.

V roce 1908 začal Henry FORD vyrábět v USA nová auta rychle a levně. Byly to fordky „model T“. Do roku 1927 Ford sériově vyrobil patnáct miliónů „téček“.

KDO

BYLI VIKINGOVÉ?

Vikingové byli piráti moří. Pocházeli z Norska, Dánska a Švédska, časem osídlili i Grónsko a Island. Více než 200 let šířili po severních zemích hrůzu. Jejich lodí se všichni báli. Vikingové byli výteční mořeplavci a vynikající bojovníci.

Později se v dobytých místech usadili pirátské řemeslo pověsili na hřebík. Když se zrovna Vikingové neplavili po mořích, žili pospolitě ve velkých domech. Tady museli všichni přiložit ruku k dílu. Území, obydlená Vikingy, nebyla příliš vhodná pro obdělávání půdy, proto se zaměřovali spíš na lov zvěře a na rybolov.

Vikingové jsou dodnes proslulí nejen odvahou v boji, ale i svými písněmi a příběhy. Vikingské lodě poháněla vesla nebo plachty. Na předních dlouhých lodí se skvěla bohatě zdobená špice.

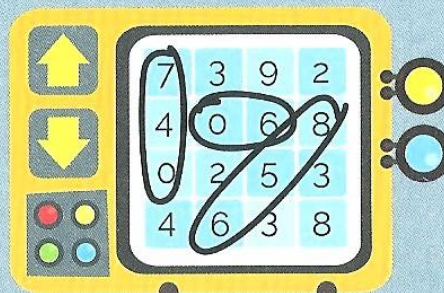
LUŠŤOVKA Z MINULÉHO MĚSÍCE:

Ostrov na sluníčku - odhalení názvu ostrova v Karibském moři -

BARBADOS

Hledá se číslo!

Výsledky příkladů se skrývají někde v této tabulce. Mohou být napsány jakýmkoli směrem – nahoru, dolů, doprava, doleva nebo diagonálně. Pokaždé, když nějaký výsledek najdeš, zakroužkuj ho tak, jako vidíš nahoře na obrázku.

1	2	7	3	6	0	4	7
9	8	0	3	6	4	9	6
7	4	2	4	0	5	3	8
2	9	5	9	8	6	0	7
9	5	3	3	2	4	8	5
8	0	8	2	0	7	4	9
5	3	1	7	4	8	2	0
6	3	1	0	7	3	1	4

$43+16+37 = ?$

$67+55+14 = ?$

$23 \times 11 = ?$

$84 \div 6 = ?$

$174-117 = ?$

$95 \div 5 = ?$

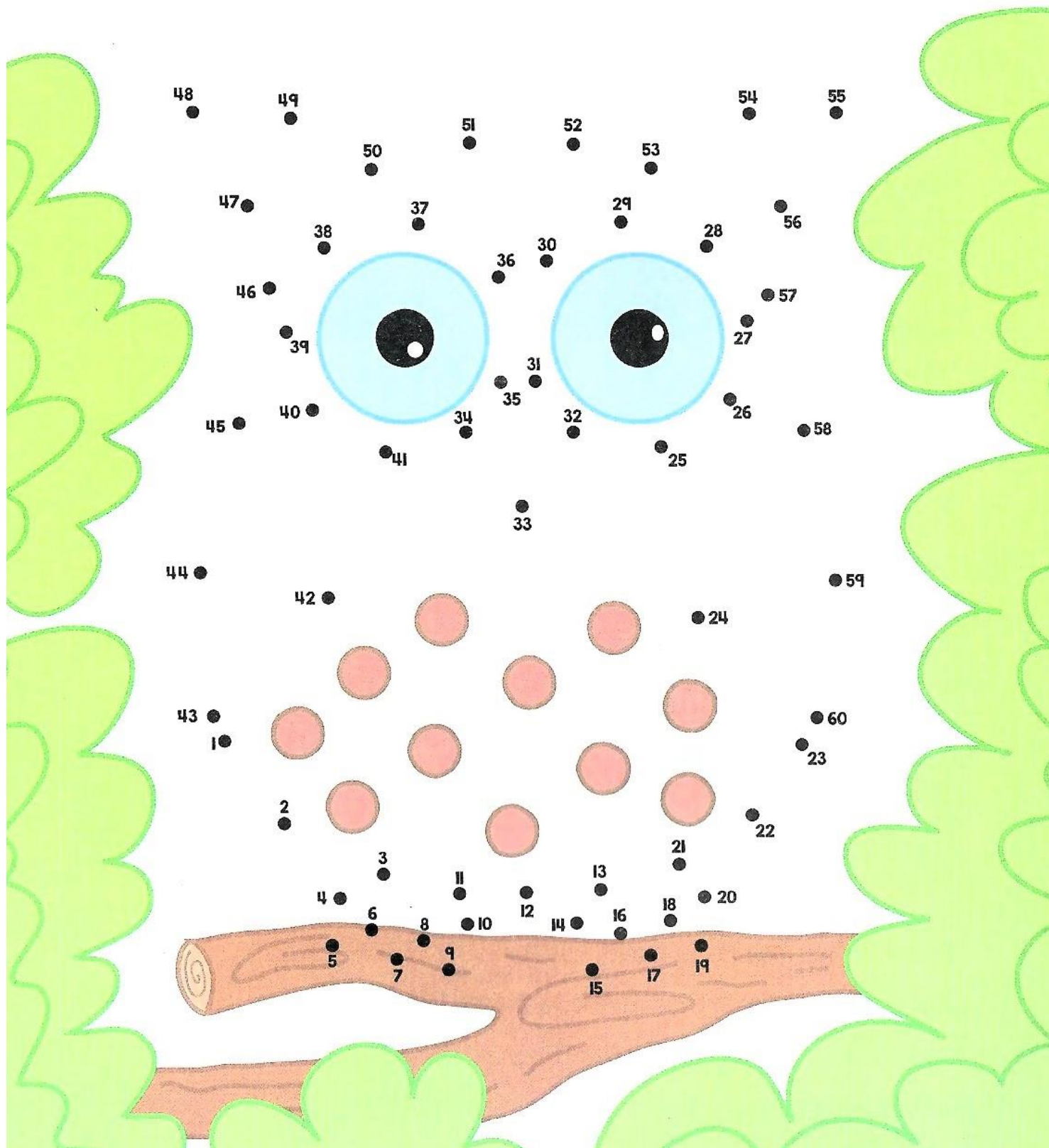
$90 \times 4 = ?$

$78 \div 3 = ?$

$108-31 = ?$

Kdopak to asi je?

Spoj čísla od 1 do 60 a zjisti, kdo to sedí na větvi.

Tajemný obrázek

Vybarvi všechny tvary, které můžeš vydělit číslem 3
a zjistiš, co se skrývá na obrázku.

